

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/58/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813010432
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813010432.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Františka Kováča a JUDr. Ondreja Gáboríka na verejnom zasadnutí konanom dňa 09. júna 2014 prejednal odvolanie obžalovaného

N. G.,

nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom O., K. XX/XX, okres Q.,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 3T/123/2013 zo dňa 18. februára 2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie obžalovaného zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný N. G. uznaný vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr.zák., pretože vystupujúc ako konateľ spoločnosti TK R., s.r.o., Z., Z. 1, dňa 19.7.2009 v Bojniciach, na Prievidzskej ulici č. 10, v Penzióne Elitex, s vedomím, že nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu ubytovania, a že za ubytovanie úhradu neuhradí, dohodol najprv ubytovanie pre seba a následne aj pre ďalších svojich spolupracovníkov až do 31.7.2009, pričom všetci ubytovaní dňa 28.7.2009 svojvoľne bez zaplatenia na pokyn obžalovaného opustili penzión, úhradu za ubytovanie obžalovaný neuhradil, čím poškodenej spoločnosti Obchodné centrum ZORA, s.r.o., so sídlom Šurany, Ul. M. R. Štefánika č. 3, spôsobil škodu vo výške 689,15 eur.

Bol za to odsúdený podľa § 250a ods. 3 Tr.zák. účinného do 31.12.2005 s použitím §§ 42 ods. 1, 41 ods. 1, 37 písm. h/, 38 ods. 4 Tr.zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody na 28 mesiacov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe s povolením podmieneného odkladu podľa §§ 49 ods. 1 písm. a/, 51 ods. 2 Tr.zák. na skúšobnú dobu 36 mesiacov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. c/ Tr.zák. bolo obžalovanému prikázané nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu 689,15 €.

Podľa § 42 ods. 2 Tr.zák. súd zároveň zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 5T/135/2010 zo dňa 15.01.2013, ako i všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr.por. bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému - Obchodné centrum ZORA, s.r.o., škodu vo výške 689,15 €.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku. Následne obžalovaný odvolanie písomne zdôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. Odvolanie bolo podané z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, d/ Tr.por. Obhajca namietal spôsob, akým boli vyhodnotené výpovede svedkýň W. K. a O. K., keď v odvolaní poukázal na prepis niektorých odpovedí týchto svedkýň na položené otázky. K „predčasnemu odubytovaniu“ hostí obhajca uviedol, že to bolo v dôsledku nedostatku klientov. Obchodná spoločnosť obžalovaného bola zrušená až 4 roky po skutku. Ďalej obhajca namietal spôsob vykonávania dôkazov na hlavnom pojednávaní, keď samosudkyňa de facto nahrádzala činnosť strany v konaní - prokurátora. Nebolo pritom preukázané, že obžalovaný konal v úmysle nezaplatiť za dojednané ubytovanie. Obžalovaný, ako jediný spoločník obchodnej spoločnosti TK International, chcel za ubytovanie riadne zaplatiť na základe faktúry, ktorá však poškodenou spoločnosťou nebola vystavená. V závere odvolania obhajca poukázal najmä na to, že trestné právo má byť použité len ako najkrajnejší prostriedok, len tam, kde iné možnosti pomocou iných právnych odvetví nie sú dostatočné, teda už boli vyčerpané, sú neúčinné alebo zjavne nie sú vhodné (ultima ratio). Obhajca navrhol, aby odvolací súd podľa § 322 ods. 3 Tr.por. sám rozhodol rozsudkom o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr.por., pretože skutok nie je trestným činom, prípadne aj s použitím materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Tr.zák.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní navrhol prokurátor krajskej prokuratúry odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr.por. ako nedôvodné zamietnuť.

K namietanému procesnému postupu súdu prvého stupňa, súvisiaceho s výsluchmi svedkýň K. na hlavnom pojednávaní, uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Zo žiadneho ustanovenia Trestného poriadku nevyplýva, že by sudca nemohol vypočúvaným osobám (obžalovaný, poškodený, svedok, znalec) klásť otázky na objasnenie určitých okolností bez ohľadu, či dokazovaná okolnosť bude v prospech alebo v neprospech obžalovaného. Zo zásady kontradiktórnosti konania pred súdom len vyplýva, že v konaní pred súdom proti sebe spravidla vystupujú dve strany - obžalovaný a prokurátor, ktorým súd umožňuje na hlavnom pojednávaní vykonávať dôkazy, preukazujúce ich obhajobné resp. obžalobné tvrdenia. K tomuto je v jednej zo základných zásad trestného konania v§ 2 ods. 18 uvedené, že dokazovanie riadi súd, ktorý však výsluchy vyššie uvedených osôb spravidla ponecháva stranám, najprv tej, ktorá dôkaz navrhla, či obstarala.

V predmetnej veci teda samosudkyňa nepochybila, keď aj sama položila otázky svedkyňam. Nie je pritom vylúčené, aby otázky - spravidla ide o otázky dopĺňujúce, kládol sudca v rámci výsluchu niektorou zo strán. Pri kladení otázok osobám, sudca musí len dbať o to, aby zo spôsobu a obsahu týchto otázok nevyplývalo porušenie nestrannosti rozhodovania súdu. V konkrétnom prípade aj z obsahu odvolania obžalovaného pritom vyplýva, že dohodnutý spôsob platby, na ktorý boli zamerané otázky aj samosudkyne, mal mať určitý význam na zistenie skutkového stavu veci, najmä z pohľadu zistenia dôležitého znaku skutkovej podstaty trestného činu podvodu.

Pokiaľ ide o vyhodnotenie výpovedí svedkýň W. a O. K., tu síce je možné prisvedčiť obhajcovi v tom, že spôsob platby faktúrou, uvedené svedkyne jednoznačne nevylúčili, avšak z pohľadu skutkovej vety uvedenej v rozsudku súdu prvého stupňa, táto skutková okolnosť nie je tak významná, že by výrok o vine bol nesprávny. Samosudkyňa tu nevychádzala len z výpovedí týchto svedkýň (v ostatných častiach ich výpovedí rozpory neboli), ale aj z ďalších dôkazov, resp. aj skutkových okolností. Tu senát odvolacieho súdu najmä uvádza, že do doby verejného zasadnutia za predmetné ubytovanie, ktoré sa uskutočnilo, nebolo zaplatené (uplynula doba takmer 5 rokov). Keď k tomu pristúpia okolnosti v podobe „úteku“ ubytovaných z predmetného penziónu, tvrdenie obžalovaného, že na zaplatenie si ide vybrať peniaze z bankomatu, pričom ale sa nevrátil a už vyplnený príjmový doklad si preto nemohol zobrať. Pritom nemožno prehliadnuť rozpor v tom, že podľa obžalovaného mala byť uskutočnená platba prostredníctvom faktúry, avšak pracovníčka predmetného penziónu vyhotovila príjmový doklad, pretože obžalovaný „sľúbil“ platbu v hotovosti. Bola pritom namietaná aj úplnosť informácií, ktoré mali slúžiť ako podklad pre vyhotovenie faktúry.

Senát odvolacieho súdu sa nestotožnil ani s námietkou obhajcu, týkajúcou sa použitia zásady „ultima ratio“. Je síce úlohou používania tejto zásady „minimalizovať“ zásahy prostriedkami trestného práva do narušených občiansko-právnych, resp. obchodno-právnych vzťahov. Dovoľávať sa tejto zásady však nie je bezvýhradné. Ide najmä o prípady, kedy k narušeniu týchto vzťahov došlo, v dôsledku protiprávneho konania účastníka takéhoto vzťahu, pričom protiprávnosť sa netýka len „civilných kódexov“ (Občiansky zákonník, Obchodný zákonník), ale aj ustanovenia Trestného zákona tak, že dôjde k naplneniu aj skutkovej podstaty trestného činu. Je síce správne, že sa v našom právnom poriadku preferuje riešenie vzniknutých sporov prostriedkami iných právnych odvetví, než trestného práva. Je však zároveň vecou poškodeného, či vzniknutú škodu z trestnej činnosti páchatel'a bude uplatňovať od začiatku prostredníctvom trestného konania. Trestný poriadok neprikazuje poškodenému, ako oznamovateľovi trestného činu, že by pred podaním trestného oznámenia (§ 196 Tr.por.) musel najprv podávať návrh na občianske súdne, resp. iné konanie.

Senát odvolacieho súdu pripomína, že „vyčkávanie“ obžalovaného na faktúru aj v priebehu celého trestného konania, keď nepochybne poškodenej spoločnosti spôsobil finančnú škodu, pretože ubytovacie služby poskytla, je tou okolnosťou, ktorá inak významne bráni v tomto prípade použiť vyššie uvedenú zásadu vyjadrujúcu subsidiaritu prostriedkov trestného práva na nápravu narušených právnych vzťahov.

Napokon odvolací súd nezistil ani pochybenie v rozhodnutí súdu prvého stupňa o treste a náhrade škody. Uloženie súhrnného trestu podľa §§ 42 ods. 1, 41 ods. 1 Tr.zák., vyplynulo z toho, že obžalovaný sa predmetnej trestnej činnosti dopustil skôr (júl 2009), než bol vyhlásený rozsudok za inú jeho trestnú činnosť tak, ako na to správne poukázal súd prvého stupňa. Išlo pritom o obdobnú trestnú činnosť, ktorej spoločný znak je „uvádzanie do omylu“ a spôsobovanie škody poškodeným. Vzhľadom k tomu, že predchádzajúca súdna trestnosť obžalovaného právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 5T/135/2010 zo dňa 15.01.2013 sa stala súčasťou novouloženého súhrnného trestu, je potrebné stotožniť sa s názorom súdu prvého stupňa, že výchovný trest odňatia slobody s povolením podmieneného odkladu je trestom primeraným. Pre zabezpečenie nápravy obžalovaného bol tomuto správne uložený aj probačný dohľad.

Oprávnené nároky poškodenej spoločnosti boli súdom zohľadnené nielen vo vykonateľnom výroku podľa § 287 Tr.por. o povinnosti obžalovaného nahradiť škodu. Náhrada škody bude aj jednou z podmienok osvedčenia sa obžalovaného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, vzhľadom na príkaz uložený podľa § 51 ods. 4 písm. c/ Tr.zák.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.